

DGG-001-027202

M. Phil. Arts (Sem. II) (Psy.) Examination

April / May - 2015

Organizational Behaviour

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 027202

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધાં પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ કોઈપણ એકનો જવાબ ૧૦૦૦ શબ્દોમાં લખો. ૧૪
- (૧) સંસ્થાકીય વર્તનની વ્યાખ્યા સમજાવી તેના સ્વરૂપની ચર્ચા કરો.
- (૨) મનોભારની વ્યાખ્યા સમજાવી સંસ્થાકીય મનોભારકોની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- (૩) પ્રેરણાનો અર્થ સમજાવી હૈતિયિક પ્રેરકો સંસ્થાકીય વર્તનમાં શા માટે પ્રસ્તુત છે તે સમજાવો.
- ૨ (અ) કોઈપણ એકનો જવાબ ૫૦૦ શબ્દોમાં લખો. ૧૦
- (૧) વ્યક્તિત્વનાં પાસાંઓ ચર્ચો.
- (૨) કાર્ય સંતોષની કાર્ય-કર્તવ્ય ઉપર શી અસરો થાય છે?
- (બ) કોઈપણ એકનો જવાબ ૫૦૦ શબ્દોમાં લખો. ૧૦
- (૧) પ્રત્યાયન ટેકનોલોજીનું મહત્ત્વ ચર્ચો.
- (૨) બિન-શાબ્દિક પ્રત્યાયન શા માટે અસરકારક છે ?

- ૩ (અ) કોઈપણ બેના જવાબ ૫૦ શબ્દોમાં લખો. ૧૦
- (૧) મેસ્લોના સિદ્ધાંતમાં શ્રેણીક્રમ (Hierarchy)નું શું મહત્ત્વ છે?
- (૨) મનોભાર અને કોપિંગ : સમજાવો
- (૩) સંસ્થા માટે પ્રત્યાયનની કઈ ભાત ઉત્કૃષ્ટ છે ? શા માટે ?
- (૪) 'કાર્ય-પરિસ્થિતિઓ કાર્ય સંતોષ માટે નિર્ણાયક બની શકે છે' - સમજાવો.
- (બ) કોઈપણ બેના જવાબ ૫૦ શબ્દોમાં લખો. ૧૦
- (૧) 'કાર્ય સંતોષનું પરિણામ કર્મચારીની ગેરહાજરી કોઈ શકે' - સમજાવો
- (૨) સ્વ-આવિષ્કારનું મેસ્લોના મોડેલમાં શું મહત્ત્વ છે ?
- (૩) 'હોથોર્ન અસર' સમજાવો.
- (૪) 'કાર્યપરિસ્થિતિઓ મનોભાર જન્માવે છે' - સમજાવો.
- ૪ એક-બે લિટીમાં જવાબ આપો. ૬
- (૧) પ્રકાશની તીવ્રતાના અભ્યાસો પાછળની ધારણા શી હતી ?
- (૨) મનોવલણો કયા ત્રણ ઘટકોના બનેલાં છે ?
- (૩) પ્રેરકોના પ્રકારો કયા કયા છે ?
- (૪) 'મનોભાર વગરનું જીવન શક્ય નથી' - સમજાવો
- (૫) નેતા કઈ માહિતીજન્ય ભૂમિકાઓ બજાવે છે ?
- (૬) નિર્ણય-પ્રક્રિયામાં કયો તબક્કો મહત્ત્વનો હોઈ શકે ?
- ૫ કોઈપણ દસ પ્રશ્નોના સાચા જવાબો દર્શાવો. ૧૦
- (૧) 'બેન્ક વાયરિંગ રૂમ સ્ટડીઝ' એ કયા અભ્યાસોનો ભાગ હતા ?
- (A) મેનેજમેન્ટ (B) મનોવલણો
- (C) સંસ્થાકીય વર્તન (D) હોથોર્ન અભ્યાસો
- (૨) હોથોર્ન સ્ટડીઝ કઈ સાલમાં શરૂ થયાં ?
- (A) ૧૯૫૬ (B) ૧૯૭૭
- (C) ૧૯૨૪ (D) ૨૦૦૧

(૩) OB એટલે શું ?

- (A) Organizational Balance
- (B) Organizational Behaviour
- (C) Organizational Brilliance
- (D) Organizational Broad Mindedness.

(૪) 'Per Sona' કઈ ભાષાના શબ્દો છે ?

- (A) પરિચિન
- (B) લેટિન
- (C) અંગ્રેજી
- (D) બર્માઝ

(૫) સ્વ-સામર્થ્ય (Self-efficacy) કોની સાથે જોડાયેલું છે ?

- (A) સ્વ-શક્તિ
- (B) સ્વ - પ્રત્યક્ષીકરણ
- (C) સ્વ-મનોવલણ
- (D) સ્વ- પ્રતિમા

(૬) મનોવલણોનું ઘટક કયું છે ?

- (A) પૂર્વગ્રહ
- (B) પ્રત્યક્ષીકરણ
- (C) આવેગાત્મક
- (D) વ્યક્તિત્વ

(૭) મનોવલણનું કાર્ય કયું છે?

- (A) સમાયોજનનું
- (B) સંઘર્ષ નિવારણ
- (C) મનોભાર નિયંત્રણ
- (D) પ્રેરણા સંતોષ

(૮) હૈતિયિક પ્રેરકો?

- (A) વારસામાં મળેલાં હોવાં જોઈએ
- (B) શીખેલાં હોવાં જોઈએ
- (C) પ્રેરણા પામેલા હોવાં જોઈએ
- (D) વાતાવરણમાંથી મળવાં જોઈએ

(૯) 'Eustress'

- (A) નુકસાનકારક છે
- (B) નુકસાનકારક નથી
- (C) ખરાબ છે
- (D) રાખવા લાયક છે

(૧૦) બિન-સંસ્થાગત મનોભારક કયું છે?

- (A) સંસ્થાગત માળખું અને સંરચના
- (B) કાર્ય પરિસ્થિતિઓ
- (C) સંસ્થાકીય પ્રક્રિયા
- (D) સામાજિક અને ટેકનોલોજી ફેરફારો

(૧૧) ટાઈપ-A લાક્ષણિકતાઓ.

- (A) વ્યક્તિગત મનોભારકો છે
- (B) જૂથ મનોભારકો છે
- (C) સંસ્થાકીય મનોભારકો છે
- (D) બિન સંસ્થાકીય મનોભારકો છે

(૧૨) E-R-G શું છે ?

- (A) ખ્યાલ
- (B) ઘટક
- (C) અભ્યાસ
- (D) પ્રેરણા-સિદ્ધાંત

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) All questions are compulsory.
- (2) Figures to the right indicate full marks.

- 1 Write any one in 1000 words : 14
- (1) Explain the definition of Organizational Behaviour and discuss its nature.
 - (2) Explain the definition of stress and clarify the role of organizational stressors.
 - (3) Explain the meaning of motivation and explain why secondary motives are relevant to Organizational Behaviour.
- 2 (a) Write any one in 500 words : 10
- (1) Discuss aspects of personality.
 - (2) What does job-satisfaction affect on job performance.
- (b) Write any one in 500 words : 10
- (1) Discuss the importance of Communication Technology.
 - (2) Why non-verbal communication is effective ?

- 3 (a) Write any two in 50 words : 10
- (1) What is the importance of Hierarchy in Maslow's model ?
 - (2) Stress and Coping : Explain.
 - (3) Which communication pattern is good for organizations ? Why ?
 - (4) 'Working Conditions can be decisive for job satisfaction.' Explain.
- (b) Write any two in 50 words : 10
- (1) 'Employee's absenteeism can be a consequence of Job Satisfaction'. Explain.
 - (2) What is the importance of self-actualization in Maslow's model ?
 - (3) Explain Hawthorne effect.
 - (4) Explain how working conditions create stress ?
- 4 Answer in one or two lines : 6
- (1) What was the hypothesis behind the illumination studies ?
 - (2) Which are three components of attitudes ?
 - (3) What are the types of motives ?
 - (4) Life without stress is not possible – Explain.
 - (5) Which phase can be important in decision-making ?
- 5 Indicate correct answers of any ten questions (MCQ) 10
- (1) 'Bank wiring room studies' were a part of which studies ?
 - (A) Management
 - (B) Attitudes
 - (C) Organizational Behaviour
 - (D) Hawthare studies
 - (2) In which year Hawthare studies started ?
 - (A) 1956
 - (B) 1977
 - (C) 1924
 - (D) 2001

- (3) What is full form of OB ?
- (A) Organizational Balance
 - (B) Organizational Behaviour
 - (C) Organizational Brilliance
 - (D) Organizational Broad Mindedness.
- (4) 'Per Sona' are the words of which language ?
- (A) Persian
 - (B) Latin
 - (C) English
 - (D) Burmese
- (5) Self-efficacy is related with what ?
- (A) Self-energy
 - (B) Self-perception
 - (C) Self-attitude
 - (D) Self-image
- (6) Which is the basic component of attitudes ?
- (A) Prejudice
 - (B) Perception
 - (C) Emotional
 - (D) Personality
- (7) Which one is the function of Attitudes ?
- (A) Adjustment
 - (B) Conflict resolution
 - (C) Stress control
 - (D) Motivation satisfaction
- (8) Secondary motives must be
- (A) Inherited
 - (B) Learned
 - (C) Motivated
 - (D) Gained from the environment

- (9) 'Eustress is
- (A) Damaging
 - (B) Not damaging
 - (C) Bad
 - (D) To be avoided
- (10) Which is extra organizational stressor ?
- (A) Organizational structure and design
 - (B) Working conditions
 - (C) Organizational Process
 - (D) Societal and Technological Change
- (11) Type-A characteristics are :
- (A) Individual Stressors
 - (B) Group stressors
 - (C) Organizational stressors
 - (D) Extra Organizational stressors
- (12) What is E-R-G ?
- (A) Concept
 - (B) Component
 - (C) Study
 - (D) Motivation theory